22.3.2022
Blanco Sequeiros Lidia

Eduskunnan talousvaliokunta (TaV)

HE 238/2021

Hallituksen esitys yrityksen saneerauksesta ja yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien muuttamisesta

- Finanssiala ry (FA) tukee yrityssaneerausmenettelyyn ehdotettavia muutoksia, Lausuntopalautteen johdosta esitykseen lisätty täsmennys saneerausmenettelyn tavoitteista sekä ehdotettu laajempi mahdollisuus asettaa yritys konkurssiin varhaisen saneerausmenettelyn aikana, ovat myös kannatettavia
- FA katsoo, että velkajärjestelylakiin ehdotettavat muutokset ovat kohtuullisessa tasapainossa velallisen ja velkojan intressin välillä
- FA ehdottaa muutosta saneerausmenettelyn oikeusvaikutuksiin

Yrityssaneerauslain muutosesitys

Yrityksen maksukyvyn palauttavan menettelyn onnistumisen kannalta olennaista on, että menettelyyn hakeudutaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun on selvinnyt yritystoiminnan menestyksellisen jatkamisen edellyttävän tällaista järjestelyä. FA toivoo ehdotetun varhaisen saneerausmenettelyn osaltaan madaltavan kynnystä hakea apua saneerauksen kautta.

Varhaisen saneerausmenettelyn esteet ovat direktiivin vaatimusten vuoksi jonkin verran perusmuotoisen menettelyn esteperusteita suppeammat, mikä voi koitua velkojien vahingoksi vähintään lyhyellä aikavälillä. Pidemmän ajan kuluessa sopimussuhteen jatkumisen mahdollistava onnistunut saneerausmenettely voi olla velkojallekin edullinen ehdotuksessa mainitulla tavalla.

Onnistumisen edellytyksenä on kuitenkin oikea-aikainen menettelyyn hakeutuminen. Tämän vuoksi käynnisteillä olevaan, kriisiin joutuneille pienyrityksille neuvontaa tarjoavaan Early Warning -palveluun panostaminen on tärkeää. Tietoisuutta uudesta menettelyväylästä tulisi kasvattaa.

Velkajärjestelylain muutosesitys

Maksukyvyttömyysdirektiivin valmisteluvaiheessa FA tuki direktiivin yleisiä tavoitteita elinkelpoisen yritystoiminnan pelastamisesta kuitenkin huomioiden, että Suomen voimassa olevat yrityssaneeraus- ja velkajärjestelymenettelyt pääpiirteissään olivat direktiivin vaatimusten mukaisia. FA katsoo, että esityksessä on saavutettu kohtuullinen tasapaino velallisen ja velkojan intressien välillä, vaikka muutokset osin heikentävät velkojan asemaa nykyisestä.

Esityksessä on joitakin direktiivin vähimmäisvaatimukset ylittäviä muutoksia, jotka merkitsevät velkojien aseman osittaista heikentymistä. FA toivoo tämän ainakin osin kompensoituvan velallisten taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymisellä niin, että

muutoksista lopulta on hyötyä velkojakollektiivillekin. Lisäksi on tärkeää, että näiden muutosten vaikutuksia tulisi seurata ja ryhtyä tarvittaessa sääntelytoimiin epäkohtien korjaamiseksi.

Finanssiala ry kannattaa sitä, että esityksessä on luovuttu työryhmän ehdotuksesta, jonka mukaan maksuohjelmaa olisi voitu muuttaa sen keston lyhentämiseksi sillä perusteella, että velallinen on maksanut kaikki maksuohjelman mukaiset suoritukset. Kuten esityksessä on todettu, mahdollisuus maksuohjelman ennenaikaiseen päättämiseen voi kannustaa velallisia velkaantumaan uudelleen tehdäkseen suoritukset etuajassa ja siten tosiasiassa estää velallisen pääsyä uuteen alkuun.

Ehdotus muutoksesta saneerausmenettelyn oikeusvaikutuksiin

FA ehdottaa muutosta saneerausmenettelyn oikeusvaikutuksiin. Ehdotuksessa selvittäjän päätöksellä voidaan sekä varhaisen vaiheen saneerausmenettelyssä että perusmuotoisessa saneerausmenettelyssä poikkeuksena maksukieltoon jatkaa maksujen suorittamista konsernitillijärjestelyn kautta.

FA pitää tätä ongelmallisena. Yleensä tytäryhtiöillä ei ole omaa tiliä, vaan heillä on käyttöoikeus emoyhtiön tiliin. Jos maksut sallitaan esitetyn tavoin päätilin kautta, käytännössä emoyhtiö maksaa suoritukset. Tilanteessa emoyhtiölle syntyy tytäryhtiöltä saatava.

Tilanteisiin liittyy tulkintakysymys siitä, onko tällainen menettelyn aikana emoyhtiölle syntynyt saatava etuoikeutettua saatavaa, joka pitäisi maksaa takaisin. Lisäksi ongelmia voi syntyä esinevakuuksien osalta, sillä usein yhtiöiden keskinäiset saatavat on lisäksi pantattu saatavan vakuudeksi.

Edellä mainituista syistä FA ehdottaa seuraavaa lisäystä lakiin yrityksen saneerauksesta 3 a luvun 14 c pykälän 2 momentin 9 kohtaan ja 4 luvun 18 pykälän 2. momentin 7. kohtaan:

”Selvittäjä ei kuitenkaan voi antaa lupaa, mikäli se tarkoittaisi konsernin velkojan saatavan kasvamista. Konsernitiliin liittyvien konserniyhtiöiden maksujen kautta syntyvä keskinäinen saatava ei voi olla yrityssaneerauksessa olevan yhtiön muita velkojia paremmalla etusijalla.”

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs